

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lvdovici || De Ponte Vallis-||Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-||libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipue desumpta

Puente, Luis de la

Coloniæ Agrippinæ, 1625

§. 2. De cautela adhibenda, ne quis decipiatur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39637

§. II. De cautela adhibenda, ne quis decipiatur.

VIBVS aliorum cura non incumbit, facile columbinam simplicitatem ijs, quae suggestimus, medijs conseruare queunt: securè enim ac tu-
to oculos ab alienis defectibus auertere possunt, cum ad illos non perti-
neat remedium adhibere, suspicioni suæ dicédo: a quid ad te, quod hoc fiat,
aut illud? noli quod tibi minimè incumbit, inquirere. At superiores ac Do-
mini, oculos apertos habent oportet ad subditorum delicta inspicienda,
ijsq; remedium adhibendū; aut in tempore periculo occurrentū. Ideo necesse
est eos ita *simplices* esse, sicut columbas; vt simul sint *prudentes*, sicut serpentes.
Hinc cū coieaturis nouillis moti crimē aliquod suspicantur: licet eis (vt
docet S. Tom.) inquirere & sciscitari quantum sufficiat ad plenā rei notitia
assequendā, crimē deprehēsum corrīgēndū: seruata tamē caritatis iustitiæq;
regula, iuxta illud Eccles. b pruinquam interrogas, ne vituperes quenquā: & cum
interrogaueris, corripias tē; ita scilicet, vt neque iustitiæ limites in inquirendo
sunt corrīgendo egrediāris; neque etiam negligentia & indiscretione in ijs,
qua officij tui sunt, complendis torpescas. Obseruavit hoc venerabilis
Booz cū seruos & messores suos inuisit. videns namq; iuuençulā & alien-
igenam RVTI sibi in incognitam inter illos versari, serpentina prudentia ac
zelo inquisiuit, ecquenā illa esset: quō suorum honestatem tecēa sartamque
conseruerat: si fortassis lasciuia quædam mulier fuisset, externa specie nequi-
tati interriam velans: sinceritate tamen simplicitateq; columbinatemērē
de illa non iudicauit, neque malū est suspicatus, aut indignans & furens il-
lam mox abire compulit: sed, qua erat prudentia, non prius illam iudica-
uit, quām rem maturo examine librasset, ne forsitan vel innocentem con-
demnaret, vel ream inter suos indemne fineret. Quamobrem veritatis co-
gnoscendē studio primarium seruum; cui messorum curam crediderat, ad se
vocans, examinansq; obiter circa ea, quæ officij sui erant; tandem petiit: c
uius est hac puella? vnde venit, quis huc eam adduxit, quomodo inter messo-
res nostros versatur? nec porrō imprudens aut curiosa tantum hæc fait in-
terrogatio, sed planè discreta ac necessaria: superiorum quippe est,
non legnes esse in subditorum rebus inquirendis, aut temere tanquam
bonum credere, quod boni speciem habet, nisi decipi velint. quemadmodum d Iosue Dux à Gabaonitis fuit deceptus, dum se è longin-
quis regionibus ad pacem ineundam venisse mentiebantur: nullum
aliud mendacio suo stabilimentum adfertentes, quām vestes detri-
tas, panemque valde induratum. Iosue vero sine ulteriori examine
aut inquisitione fidem eis adhibuit: fœdusque cum illis percussit: contra
quām Deus statuisset, quem licet Sanctus Ambrosius excusat, dicens: quis

Subdit: sive
simplice s.a 10. 21. 22.
Superiores
prudentes.2. 2. 9. 6. a.
2. 2. 3.b Eccl. 1. 7.
Ne quid ni-
mis.

Rut. 2. 5.

Superiores
rec dissimu-
lent, nec re-
mtere iudi-
cent.

Rut. 2. 5. b.

d 10. 9. 6.

Lib. 3. offic.
6. 10.

e Ver. 14.

f Can. 4.7.

Sic prudens
sinceritas.

g Ier. 4.2.

z. 2. q. 39. A. 3
ad 5.

In verbis.

b Et. 28. 29.

Veritas.

hoc reprehendat in Sanctis, qui ceteros de suo affectu estimantur, nam, ut sancti sunt veritatis amici, & ab omni fraude alienissimi: sincere credunt se à nemine decipi: sacra tamen scriptura aliquā illius in credendo, pacēque cū eis ineūda incuriam insinuat: quia scilicet eos Domini non interrogavit, sed antequam Deū consulueret, (quod alijs in rebus facere solebat) id efficerit, vt ita euīdens fiat, nō sufficere sinceritatē, nisi comes acceſſerit prudentia, quæ omnē fraudi vitā p̄cludit. Propterea dixit Spiritus S. in Canticis: oculos p̄fōse esse sicut columbarum, absq; eo quod intrinsecus latet: quasi dicetet, quātumvis oculi sinceri & candidi sint in rebus exterioribus considerandis & inspicie- dis: internē tamen visum alium acutiorē magisq; penetrantē illā ha- bēre, ad videndū ea, quæ tum ad proprium, tum ad alienum commodū spe- ciant. Hosce porr̄d oculos Christus D. Serpentum prudentiam nomina- uit: quum simplicitatem columbinam prijs discipulis commendauit; futuri siquidem erant magistri ac superiores aliorum: ad quod non tam simplicitas, quam prudentia conducebat, ut in sequentibus latius de- ducetur.

CAP V T VIII.

DE VERITATE ET FIDELITATE IN VERBIS
ac promissis, omnis mendacij fraudisq; genere
reiecto.

VT V V M inter homines commerciū, & consuetudo, quod perfecta plenaq; sit, tres illa s comites semper habeat, necesse est, quas Ieremias a V E R I T A T E M, I V D I C I V M, ac I V S T I T I A M nuncupat: nam licet ille verbis nomina- tim, quæ iuramento confirmantur, tales socios assiguer (reuerentia siquidem Sancto D e i nomini debita exigit in- primis, vt illi omnino adsint) tamē si (Thomae teste) in no- stris omnibus colloquijs, modò perfecta ea esse velimur, eisdem etiā adesse par est, includunt. n. tres virtutes insignes, quarū est lingua cōpescere ac re- frenare, ne in verba iniqua prauaq; laxetur, iuxta illud Ecclesiastici confi- liū: b aurum tuum & argentum tuum confla, & verbis tuis facito stateram, & frē- nos ori tuo rectos: ad verba scilicet tua ponderanda, quorum materia esse de- bet aurum & argentum trium harum virtutum: V E R I T A S scilicet siue veracitas ac fidelitas . quæ non aliud dicit, quam sentiat; pro-